

Viðtakandi: Borgarráð
Sendandi: Fjármála- og áhættustýringarsvið

Reykjavík 28. maí 2025
MSS24120038

UMSÖGN

Reykjavíkurborg barst erindi frá Sorpu bs. dags. 28. apríl 2025 þar sem óskað er eftir samþykki fyrir lántöku hjá Lánasjóði sveitarfélaga (LSS) vegna uppbyggingar endurvinnslustöðvar að Lambhagavegi 14, Reykjavík:

Óskað er eftir því að sveitarfélagið veiti samþykki sitt fyrir lántöku að fjárhæð 1.345 m.kr. vegna uppbyggingar á endurvinnslustöð að Lambhagavegi 14 og veiti framkvæmdastjóra sveitarfélagsins heimild til að skrifa undir nauðsynleg skjöl vegna lántökunnar.

Í beiðninni er vísað er til erindis félagsins frá 6. desember 2024 til borgarráðs varðandi verkefnið, og svohljóðandi tillögu sem samþykkt var í borgarráði 19. desember 2024.

Lagt er til að borgarráð samþykki tillögu eigendavettvangs Sorpu bs. um uppbyggingu nýrrar endurvinnslustöðvar við Lambhagaveg á grundvelli sviðsmyndar 1 og að framkvæmdin verði fjármögnuð með töku verðtryggðs láns til 30 ára að fjárhæð 1.332 m.kr. hjá Lánasjóði sveitarfélaga. Fjármögnun komi til endanlegrar samþykktar borgarstjórnar þegar nánari upplýsingar liggja fyrir um fyrirhugaða lántöku ásamt umsögn fjármála- og áhættustýringarsviðs.

Á grundvelli ofangreindrar samþykktar, sem og samþykktar annarra eigenda var farið í útboð á verkefninu. Eftir yfirferð tilboða liggur fyrir að lánsfjárbörf verkefnisins er 1.345 m.kr.

Með beiðninni fylgja tvenns konar drög að lánssamningi við LSS, annars vegar til 14 ára og hins vegar til 30 ára. Samkvæmt beiðninni ræðst heildarkostnaður af þeim lánaskilmálum sem standa til boða þegar dregið er á lánið, en sé horft til lánakjara í dag, 3,7- 4,0% vextir, má reikna með að heildarkostnaður án verðbóta nemi 1.750-2.100 m.kr. Reiknað er með að dregið sé á lánið í 3 til 4 hlutum eftir framgangi verkefnisins.

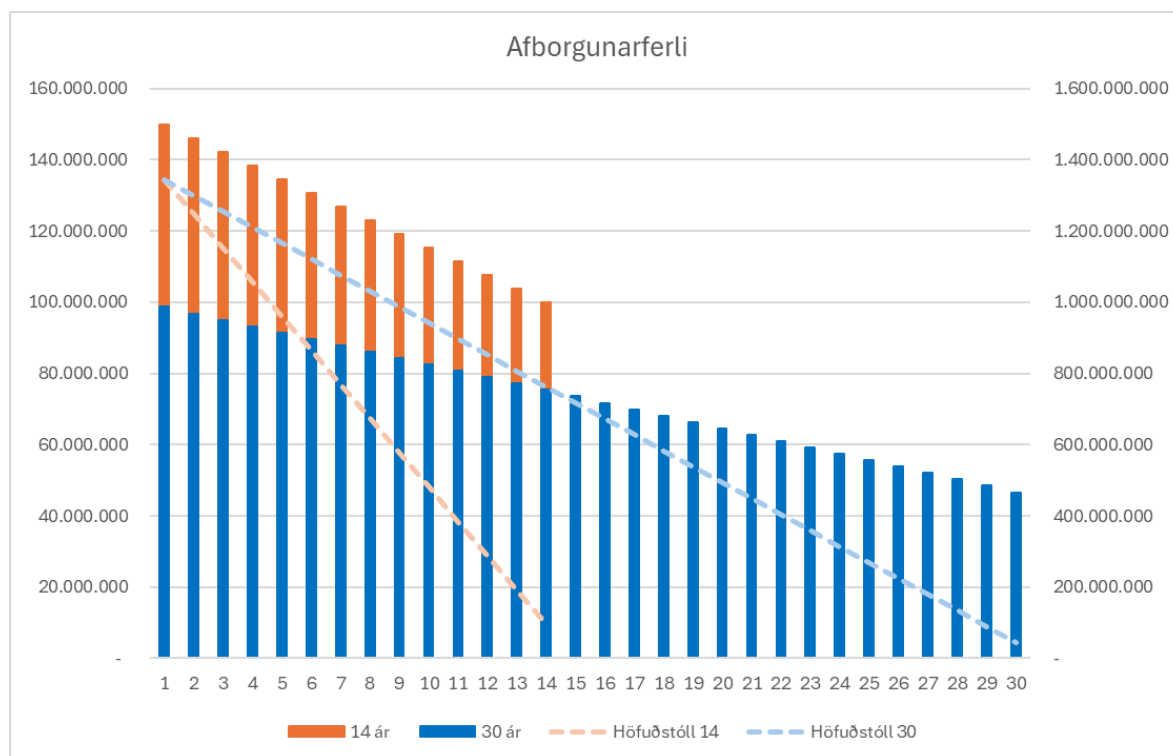
Með vísan til verklagsreglu FMS-VRL-034 um ábyrgðarskuldbindingar Reykjavíkurborgar fyrir fyrirtæki í eigu borgarinnar ber fjármála- og áhættustýringarsviði að veita borgarráði umsögn óski fyrirtæki eða stofnunar eftir því að Reykjavíkurborg takist á hendur einfalda ábyrgð á lánum þess.

I. Fjárhæð og ráðstöfun lántöku og lánakjör

Samkvæmt upplýsingum frá Sorpu bs. liggur fyrir lánsloforð frá Lánasjóði sveitarfélaga og fylgdu drög að tvenns konar lánssamningum með beiðninni, annars vegar lán til 14 ára og hins vegar til 30 ára. Jafnframt fylgdi með lánssamningur vegna 345 m.kr. lántöku til 14 ára með 4,1% föstum vöxtum út lánstímann. Ætlunin var að taka heildarfjárhæðina til 30 ára, en LSS getur einungis boðið upp á lán til 14 ára sem stendur. Því kann að vera að það verði mismunandi lánstími og lánskjör á ádráttunum. Á myndinni hér að neðan má sjá mismunandi

afborgunarferla 14 og 30 ára láns m.v. að heildarfjárhæðina og 4% vexti án verðbóta. Lán LSS eru úppgreiðanleg.

Líkt og fram kom hér að framan sem og í erindi sem samþykkt var í borgarráði í desember mun lántakan nýtast til byggingar nýrrar endurvinnslustöðvar við Lambhagaveg. Hefur framkvæmdin verið samþykkt af Reykjavíkurborg og öðrum eigendum Sorpu bs. Erindið sem nú liggur fyrir lýtur einvörðungu að fjármögnunarpættinum.

II. Ábyrgðir Reykjavíkurborgar gagnvart Sorpu bs.

Byggðasamlagið Sorpa bs. annast meðhöndlun úrgangs sbr. lög nr. 55/2003 fyrir sex sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu sem eru eigendur þess. Reykjavíkurborg á 55,79% eignarhlut í Sorpu bs. en aðrir eigendur eru Kópavogur (16,10%), Hafnarfjörður (12,67%), Garðabær (8,09%), Mosfellsbær (5,51%) og Seltjarnarnes (1,84%).

Í 69. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 eru almenn ákvæði um heimildir sveitarstjórna til að gangast í ábyrgðir. Sveitarstjórnun er heimilt annars vegar að veita einfalda ábyrgð til tryggingar á lánum stofnana og fyrirtækja sem sveitarfélagið á að öllu leyti, enda sinni þær verkefnum sem teljast til lögákveðinna verkefna sveitarfélaga og hins vegar einfalda ábyrgð til tryggingar lánum stofnana og fyrirtækja sem það á og rekur í samvinnu við önnur sveitarfélög eða aðra opinbera aðila.

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 kemur fram að sveitarfélög geti veitt Lánasjóði sveitarfélaga ohf. veð í tekjum sínum vegna lána sem sveitarfélagið tekur hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem sveitarfélagið veitir sjóðnum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69. gr. sömu laga.

Áður en sveitarfélag ákveður að gangast í ábyrgðir skal fara fram sérstakt mat á áhrifum hennar á fjárhag sveitarfélagsins ef þær skuldbindingar sem um ræðir nema hærri fjárhæð en 20% af skatttekjum sveitarfélagsins á yfirstandandi reikningsári, sbr. 1. mgr. 66. gr. laga nr. 138/2011. Áætlaðar skatttekjur Reykjavíkurborgar á árinu 2025 nema 156,5 ma.kr., og eru ábyrgðir borgarinnar því innan 20% viðmiðs í þessu ákvæði.

Reykjavíkurborg er í ábyrgðum fyrir lántöku Sorpu bs. Upphæð ábyrgðarinnar var um 2.200 m.kr. í lok desember 2024 sem skiptist í lán við Íslandsbanka að fjárhæð 666 m.kr. og lán við Lánasjóð sveitarfélaga að fjárhæð 1.543 m.kr. Í neðangreindum töflum má sjá yfirlit yfir stöðu skulda B-hluta fyrirtækja, um áramót, með ábyrgð eigenda og stöðu skulda B-hluta fyrirtækja með lán hjá Lánasjóði sveitarfélaga sem eru tryggð með veði í útsvarstekjum.

Staða skulda B-hluta fyrirtækja með ábyrgð eigenda		
Fyrirtæki	Staða 31.12.2024	Hluttur RVK af skuldbindingu
Félagsbústaðir hf.	34.259 mkr.	34.259 mkr.
Faxaflóahafnir sf.	0 mkr.	0 mkr.
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs.	210 mkr.	119 mkr.
Sorpa bs.	2.140 mkr.	1.211 mkr.
Strætó bs.	1.739 mkr.	984 mkr.
Orkuveita Reykjavíkur	41.368 mkr.	38.695 mkr.
ALLS	79.716 mkr.	75.268 mkr.

Staða skulda B-hluta fyrirtækja við Lánasjóð sveitarfélaga sem eru tryggð með veði í útsvarstekjum		
Fyrirtæki	Staða 31.12.2024	Hluttur RVK af skuldbindingu
Félagsbústaðir hf.	10.851 mkr.	10.851 mkr.
Faxaflóahafnir sf.	0 mkr.	0 mkr.
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs.	210 mkr.	119 mkr.
Sorpa bs.	1466 mkr.	978 mkr.
Strætó bs.	1.539 mkr.	928 mkr.
Orkuveita Reykjavíkur - ISK	0 mkr.	0 mkr.
Orkuveita Reykjavíkur - EUR	0 mkr.	0 mkr.
ALLS	14.065 mkr.	12.876 mkr.

Fyrir liggur jafnframt erindi Sorpu bs. um endurfjármögnun á láni frá Íslandsbanka að fjárhæð 666 m.kr. með nýju láni hjá Lánasjóðnum að fjárhæð 639 m.kr. Samtals mun því staða Sorpu bs. við LSS nema 3.450 m.kr. og hluti Reykjavíkurborgar af skuldbindingunni, með veði í útsvarstekjum, 1.925 m.kr.

Niðurstaða

Reykjavíkurborg er heimilt, á grundvelli 69. gr. sveitarstjórnarlaga, að gangast í einfalda ábyrgð í hlutfalli við eignarhlut til tryggingar á því láni sem Sorpa bs. áformar að taka hjá Lánasjóði sveitarfélaga ohf. og jafnframt að veita veð í tekjum sínum til tryggingar ábyrgðinni, samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sömu laga.

Fjármála- og áhættustýringarsvið telur rétt að vekja athygli á að greiðsluflæði lána til 14 ára er nokkuð framþyngra en af 30 ára láni, sem borgarráð samþykkti í desember. Greiðslur af 14 ára láni nema að meðaltali 125,6 m.kr. án verðbóta á ári, en af 30 ára láni nema sambærilegar greiðslur næstu 14 árin 88 m.kr. Samkvæmt 23. greinar laga nr. 55/2003 er sveitarfélagi skylt að innheimta gjald fyrir alla meðhöndlun úrgangs, þ.m.t. uppsetningu og rekstur förgunarstaðar. Gjaldið er innheimt í formi endurvinnslugjalds, samhliða álagningu fasteignaskatta. Styttri lánstími mun, að öðru óbreyttu, leiða til hærri endurvinnslugjalds á íbúa á tímabilinu. Heildarkostnaður við lántökuna er þó lægri sé lánstíminn styttri.

Halldóra Káradóttir

sviðsstjóri fjármála-og áhættustýringarsviðs